

HÍREK

Lelkész kibúcsúzós ünnepély Ifj. Báró József lelkész-esperes okt. 6-án tartott istentisztelet keretében búcsúzott el a homoródszentpáli gyülekezetétől. Dimény Lajos gondnok, Péter Mózses presbiter és Imre Áronné köszönték meg a lelkész 19 évi szolgálatát. Az egyházkör nevében Andrási György köri jegyző méltatta az eltávozó lelkész közel két évtizedes szolgálatát.

Lelkész beiktatók A székelykeresztúri egyházközség új lelkészét, ifj. Báró Józsefet okt. 13-án iktatta be hivatalába dr. Kovács Lajos püspök. A lelkészi kinevezést Gellérd Imre olvasta fel, ezután ifj. Báró József tartotta meg beköszöntő prédikációját. Ezt követte dr. Kovács Lajos beiktató beszéde.

Püspök afiát az egyházkör nevében Lőrinczi Lajos köri fű. gondnok, Major Domokos gondnok, Juhász Antal plébános és Horváth József református lelkész üdvözölte. Ifj. Báró Józsefet a gyülekezet nevében köszöntötte: Major Domokos gondnok, Széll Gáborné Major Ilona, Péter Kis Edit és Varga Magda; az egyházkör nevében Botha Dénes lelkész; a székelykeresztúri felekezetek részéről Juhász Antal plébános és Horváth József ref. lelkész.

A beiktatón részt vett dr. Kovács Lajosné, dr. Barabássy László, dr. Mikó Imre, Kolcsár Sándor, az egyházkör számos lelkése és a homoródszentpáli egyházközség népes küldöttsége. Az ünnepély szeretetvendégséggel ért véget.

A homoródszentpáli egyházközség nov. 24-én tartotta új lelkése, Keresztes Sándor beiktatóját. A lelkészi kinevezést Andrási György köri jegyző olvasta fel, ezt követte Keresztes Sándor beköszöntő beszéde. Az új lelkészt dr. Kovács Lajos püspök iktatta be hivatalába.

Püspök afiát az egyházközség nevében Dimény Lajos gondnok üdvözölte. Az új lelkészt a gyülekezet nevében Máthé Péter, Imre Áronné, Szabó Ilona és Imre Enikő köszöntötte, a szülőfalu, Nagyajta részéről Gál Jenő lelkész. Az ünnepély szeretetvendégséggel zárta be.

A vargyasi egyházközség nov. 3-án tartott istentisztelet keretében ünnepelte meg a vihar által megrongált torony újrafelépítését. Az istentiszteleten dr. Kovács Lajos püspök prédikált. A torony újrafelépítéséről és a hívek áldozatkészségéről Szabó Imre pénztárnok számolt be. Püspök afiát Tóth Péter gondnok köszöntötte. Az egyházközség énekkara Máthé Vilma énekvezér vezetésével egyházi énekeket adott elő. Az ünnepély szeretetvendégséggel ért véget, melyen a testvérfelekezetek lelkészei és a gyülekezet tagjai nagy számban vettek részt.

A korondi egyházközség nov. 10-én avatta fel a lelkészi telken felállított székely kaput és az új gyülekezhelyet. Az istentiszteletet dr. Kovács Lajos püspök vezette. A gyülekezet öt éves építő munkájáról beszámolt Fodor Dénes lelkész. Püspök afiát és a Főtisztelendő Asszonyt ifj. Báró József esperes és Kovács János gondnok

üdvözölte. Az istentisztelet keretében Dávid Ferencről tartott előadást dr. Erdő János. Az ünnepélyt dr. Mikó Imre főgondnok zárta be. Az ünnepély szeretetvendégséggel fejeződött be.

Teológus hallgatóink Déva váránál Nov. 23-án, Dávid Ferenc halálának évfordulója alkalmából hallgatóink dr. Rapp Károly rektor, dr. Erdő János és dr. Izsák Vilmos tanárok kíséretében kirándulást rendeztek a dévai várhoz. Kotecz József IV. é. hallgató prédikációja után koszorút helyeztek el egyházalapítónk emléktáblájára.

Heltai-szimpozion December 23-án a Kolozs megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács és a Magyar Dolgozók Tanácsa együttes emlékünnepélyt tartott az Egyetemi Könyvtár előadótermében Heltai Gáspár halálának négyszáz éves évfordulója alkalmából. Az ünnepélyt dr. Péterffy István akadémikus, az Allamtanács alelnöke nyitotta meg. Utána Ștefan Pascu, a Babeș—Bolyai egyetem rektora román nyelven és Szigeti József egyetemi tanár magyar nyelven emlékezett meg művelődéstörténetünk nagy alakjáról. Végül Heltai fabuláiból adtak elő néhányat a helybeli színházak művészei román és magyar nyelven.

Dr. Nagy András ny. teológiai tanár szept. 9-én, 76 éves korában elhunyt.

D. Argay György, a Zsinatpresbiteri Agostai Hitvallású Evangélikus Egyház püspöke 82. éves korában, okt. 24-én meghalt. Egyházunk nevében dr. Kovács Lajos püspök mondott búcsúbeszédet.

Interteológiai konferencia A hazai teológiai intézetek nov. 4-én Nagyszében tartották f. évi harmadik értekezletüket. Az ülés keretében három előadás hangzott el. Dr. Izidor Todoran rektor „Jézus megszabadít és egyesít”, D. dr. Juhász István „Az emberi jogok teológiai alapja” és dr. Dumitru Fecioru „Ökumenizmus és prozelitizmus” címen tartottak előadást.

Dr. Teofil Herineanu érsek dec. 9-én a Protestáns Teológiai Intézetben előadást tartott a Biblia értékéről és helyes értelmezéséről a vallásos élet elmélyítése érdekében.

A világ vallásainak II. békekonferenciája (WCRP) Aug. 28. — szept. 3 között tartotta ülését Louvain-ben. A konferencia 4 problémakörrel foglalkozott: 1) Lefegyverzés és biztonság, 2) Gazdasági fejlődés és az ember felszabadulása, 3) Emberi jogok és az alapvető szabadság, 4) Környezetvédelem. Részletes vita után egy nyilatkozatot fogadtak el, melyben felhívják az összes egyházak és vallásfelekezetek vezetőit s híveit, hogy küzdjenek az erőszak és a háború ellen, s ítélik el a kizsákmányolás minden formáját. A nyilatkozat felhívja a híveket és vezetőiket, hogy szorgalmazzák az együttműködést gazdasági, politikai és művelődési téren, hogy ezen az úton is előmozdítsák az emberiség boldog, alkotó életét. Az Unitárius Világszövetség (IARF) részéről a konferencián részt vettek Dana McLean Greeley, dr. Jack Homer, Diether Gehrmann, Nikkio Niwano, dr. Malcolm, Sutherland és mások.

Bruce Findlow-t, a Manchester College Oxford új rektorát okt. 18-án iktatták be hivatalába.

Az 1975. évi nagy kulturális évfordulók Az Országos Békevédelmi Bizottság nemrég tartott ülésén a Béke-Világtanács és az UNESCO ajánlása alapján 1975-re a következő nagy kulturális évfordulók megünneplését határozta el: Albert Schweitzer Béke Nobel-díjas orvos és muzikológus születésének 100. évfordulója; Michelangelo Buonarotti születésének 500. évfordulója; Georges Bizet zeneszerző halálának 100. évfordulója; Thomas Mann író születésének 100. évfordulója; Hans-Christian Andersen dán író születésének 100. évfordulója; Johann Strauss osztrák zeneszerző születésének 150. évfordulója; Giovanni Boccaccio olasz író halálának 600. évfordulója; Szergej Jeszenyin szovjet költő halálának 50. évfordulója.

HALOTTAINK

Pálffy Albert ny. unitárius lelkész életének 76. évében nov. 25-én Székelyudvarhelyen elhunyt. A medeséri egyházközségben 35, majd Lókodon szolgált 5 évig. Nov. 27-én temették el a székelyudvarhelyi unitárius temetőbe.

Gálfi András ny. unitárius lelkész 91 éves korában, nov. 25-én Sinfalván meghalt. 40 évig szolgált az Unitárius Egyházat az iszlói, komjátszegi, tordaturi és alsófelsőszentmihályi egyházközségeikben. Nov. 27-én temették el az alsófelsőszentmihályi temetőbe.

Emlékük legyen áldott!

Előfizetőink figyelmébe

A Keresztény Magvető előfizetési díja 1975-ben az eddigivel szemben a következőképpen módosul:

Előfizetési díj belföldön és a szocialista országokban évi 80 lej, amelyet belföldön a lelkészi hivatalok útján vagy közvetlenül az Egyházi Központban, 3400 Kolozsvár-Napoca, Lenin út 9 sz. alatt lehet kifizetni.

A magyarországi olvasók a Posta Központi Hírlapiroda külföldi előfizetési osztályánál — Budapest VII., Lövölde tér 7. sz. alatti fiókjánál fizethetnek elő.

A többi szocialista országból az ILEXIM — Departamentul Export-Import Presă București Calea Griviței nr. 64—66, R. S. România P. O. Box 2001 TELEX: 011631. címre kell fizetni.

Az előfizetési díj a nyugati országok részére 150 lej, mely összeg ugyancsak az ILEXIM — Departamentul Export-Import Presă București, Calea Griviței nr. 64—66, R. S. România P. O. B. 2001 TELEX: 011631. címre fizetendő be.

KÖNYVSZEMLE

Az *utazás divatja* Utleírások, útijegyzetek az 1848 előtti Erdélyről Válogatta, előszóval és jegyzetekkel ellátta Egyed Akos. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1973.

Helytörténeti, művelődéstörténeti, néprajzi és egyben a kor általános kérdéseiről kapunk korhű tudósítást, az 1848 előtti Erdély egyes tájairól és helységeiről. Bölöni Farkas Sándor *Utazás Észak-Amerikába* című úti beszámolójának közvetlen, kézzel-fogható eredményeként fellendül a hazai úti irodalom, útikönyvek és sajtóban közzölt útiélmények egymást követve jelennek meg a korabeli stílusirányzat: a romantika hatása alatt. Fiatal, lelkes, népi származású írókról és köztírókról van szó, kik a reformkor idején kiterjedő szabadelvű mozgalomnak voltak részvevői és eszmei szószólói. Úti beszámolóikkal és feljegyzéseikkel Orbán Balázs útját követték.

Téglási Ercsei József (1773—1868) tordai erdőmérnök, a hazai természettudományos irodalom egyik útverője *Utazások torda vármegyében* című utleírásában unitárius vonatkozású híradást is találunk. „Amilyen hamar átjött a református hitvallás a Felek hegy alatti városból Tordára, ugyanabból éppen olyan hamar átjött az unitárius hitvallás is. 1565- és 1566-ban tanítani kezdik ezt Kolozsvárott Blandrata György és Dávid Ferenc oly sikeresen, hogy maga a király, második Zápolya János is Kálvin zászlója alól átáll Blandrataé alá; átláthatólag ez csakhamar Tordára is, és olyan előmenettel, hogy itt 1568-ban már két megyéje és papja volt az unitáriusoknak: Ó-Tordában Óvári Péter, újbán pedig Sztárai Miklós; övék az első helyen a piaci nagytemplom...” Torda városának iskolai ügyeivel foglalkozva a következőket olvashatjuk: „Városunk nevelőintézetei között jelesebb az unitáriusok gimnáziuma Rákos ismeretes félszigetén. 1589-ben épült volt ennek két emeletű kőépülete, mely idővel templommá változott át, s helyette fából építettek más. Legelső főtanítója ennek Szentmártoni Bálint volt, ki Valentinus Sancto Martinatusnak írta nevét... A nőnem iskolái között ismét különös említést érdemel az unitáriusoké, melyben vallás és nemzetbeli különbség nélkül Aradi úr utazásra méltóan tanít: vallást, olvasást, természeti históriát, geográfiát, szépírást, éneklést és lantot...”

Székely Mózes (1805—1862) kolozsvári unitárius gimnázium bölcsészettan tanára, ki teológiai, bölcsészeti és egyháztörténeti művek mellett utleírást is kiadott. Tárgyilagosságra törekedve ad hírt a Nyugat-hegység társadalmi állapotáról, külön felfigyelve a felsővidrai Avram Iancura, kit az ottani ifjúság képviselőjeként mutat be.

Ugródi Nagy Ferenc (1804—1876) a kolozsvári református kollégium bölcsészettan tanára, neves természettudós, babonák eredetével és az alkoholizmus okával, gyümölcsnemesítéssel és népszerűsítő könyvek kiadásával is foglalkozott. Úti beszámolója pontos adatgazdagságával vívott ki helyet magának ebben az irodalmi ágban. *Levéltörédek Torockóról* című, csak részletekben közölt írásában olvashatjuk: „Templom a piac kellős közepén fekszik, s beldíszét pompás orgonája különösen emeli. Oszelő 24-én nevezetes ünnepnapjok lévén az egységívő lakosoknak, ekkor vesznek communiót újszengéből, templomba mentem. A helybeli pap idő- s népszerű beszédje nekem nagyon tetszett.” A torockói unitárius iskolát meglátogatva olvashatjuk: „Láttam Torockón, ami ritkább a fehér hollónál, láttam, amit még nem láttam hazánkban, egy jó karban levő népiskolát; ez a helybeli fiúiskola... A torockói iskola egy értelmes, hasonlíthatatlan buzgóságú s erős akarattal minden akadályokon győzni tudó tanítóra talált t. Sebes Pál úrban...”